

3. Аналітична довідка про роботу туроператорів та турагентів за 2015 рік (дані за формою №1-тур) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/publ.aspx?id=2043>.
4. Антоненко І. Я. Використання сучасних методів продажу в збутовій стратегії туристичних підприємств / Антоненко І. Я., Музичка Є. А. // Економіка та держава. – К.: Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України. – 2012. №4. – №4. С. 36 – 40.
5. Борушак М. Проблеми формування стратегії розвитку туризму: монографія / М. Борушак, ІРД НАНУ, 2006. – 288 с.
6. Внутрішній туризм в Україні: окремі аспекти / О.І. Лугова : Інститут туризму Федерації профспілок України. – К., 2002. – 162 с.
7. Внутрішній туризм і податок на додану вартість // Податки та бухгалтерський облік. – 2003. – № 92. – С. 36 – 38.
8. Гончар О. І. Проблемні аспекти планування на туристичних підприємствах України / О. І. Гончар, О. В. Нікітіна, І. А. Данилюк // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2010. – № 5. – Т. 1. – С. 62 – 64.
9. Экономико-математические методы и модели. / под ред. А. В. Кузнецова. – Минск., БГЭУ, 1999, – 352 с.
10. Зварич І. Т. Економічне зростання регіону: моделі та методи аналізу і прогнозування: [моногр.] / І. Т. Зварич. – Івано-Франківськ: Вид.-дизайнерський від. центру інформ. технологій, 2006. – 183 с.

Сенік І.

*магістрантка II курсу спеціальності 242 Туризм
Науковий керівник – доц. Альтгайм Л. Б.*

ОРГАНІЗАЦІЯ І ФОРМУВАННЯ ЕКСКУРСІЙНИХ МАРШРУТІВ НА ПІВДНІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Постановка проблеми. Хмельницька область, одна із найбільших областей на західній Україні, яка славиться великою кількістю архітектурних пам'яток, та природних ландшафтів. Велику частину області займають ліси та поля. Хмельницька область захоплює своєю красою, чистим повітрям і широкими просторами, які зацікавлюють мандрівників, заставляють їх повертатись сюди ще раз і ще раз. Наявність на цій території великої кількості природних, історико-культурних та інших цікавих для туриста та екскурсанта об'єктів сприяє розвитку туризму та екскурсійної діяльності, особливо у південній частині області. Оскільки досліджуваний регіон розташований у межах Східноєвропейської рівнини, тому тут переважає рівнинний рельєф стало визначальним у формуванні спеціалізації, і цей факт, що більшість населення зайнята у аграрному секторі потрібно також враховувати при формуванні і наданні екскурсійних послуг.

Виклад основного матеріалу. Обрана нами південна частина як територія дослідження, має зручне географічне розташування і

сприятливі кліматичні умови, що створює позитивні передумови для успішного вирішення туристично-рекреаційних проблем у даному регіоні. Для формування, організації і надання екскурсійних послуг ми будемо використовувати найбільш привабливі екскурсійні об'єкти Волочиського, Хмельницького, Летичівського, Городоцького, Ярмолинецького, Дерезнянського, Чемеровецького, Дунаєвського, Віньковецького, Новоушицького, Камянець-Подільського районів. Досліджувана територія межує із 3 областями України: Чернівецькою – на півдні, Тернопільською – на заході, Вінницькою – на сході. Таку вигідність географічного розташування можна використовувати, поєднуючи формування маршрутів, організацію і надання екскурсійних послуг у сусідніх областях.

Під час розробки екскурсійного маршруту, потрібно за допомогою туристично-краєзнавчих методів дослідити цю територію та зібрати необхідну кількість інформації про всі визначні місця та найбільш привабливі для туриста і екскурсанта об'єкти [1]. Сформувати маршрут екскурсії таким чином, щоб споживач екскурсійних послуг мав можливість відвідати і побачити все найкраще і найцікавіше. Потрібно обрати основні та додаткові пам'ятки. Обов'язково при формуванні екскурсійного маршруту звернути увагу на протяжність та на час екскурсійного маршруту, оскільки екскурсія має бути недовгою та цікавою, щоб екскурсант міг почути усе, що його може зацікавити [3]. Наявність великої кількості різних цікавих об'єктів на цій території дає можливість для відвідання її різними групами за кількістю і складом учасників, різними транспортними засобами та формами проведення екскурсії [2]. Тобто тут широке поле для експериментів та фантазії. Наприклад: знайти місце, де ще мало туристів побувало і відкрити щось нове для себе. Це може бути Тарнорудський костел, який знаходиться у селі Тарноруда, Волочиського району. Ця пам'ятка не так давно знайдена, мало ще було туристів у самому костелі. У нього дуже цікава історія. Ще у 1355 році, два брати безіменні звели перший дерев'яний костел, вже у XV ст. було зведено мурований костел. У 1930-х роках костел зачинили та зробили із нього клуб і лише у 1990 роках костел повернули християнам. Також і місто Хмельницький може похизуватись своїми пам'ятками. Варто відвідати Ботанічний сад Хмельницького Національного Університету, пам'ятник Богдану Хмельницькому, дендропарк «Поділля», Костел Святої Анни та багато іншого. Всі вони будуть цікавими екскурсійними об'єктами у межах екскурсійного маршруту півднем Хмельницької області.

Найбільш привабливим серед них можна порекомендувати наступні:

– Історичний музей, колишнє залізничне училище у місті Волочиск, який було відкрито 1 травня 1979 року. У музеї можна зустріти більше двох тисяч різних експонатів, експозиційні ряди даного музею відображають життя усіх місцевих мешканців;

– Ботанічний сад Хмельницького Національно університету, заснований у 2003 році, охоплює площу майже 5 гектарів, 2 з яких охороняються законом. На території створено японський сад, велика кількість експозицій із різноманітною рослинністю. Також на території саду знаходиться близько 20 тисяч видів рослин, а територія закладу поділена на декілька частин;

– місце, де обов'язково потрібно побувати, це мальовниче селище Бакота. Бакота відноситься до національного природного парку «Подільські Товтри». Історія села дуже цікава, Бакота щезла із волі людей, коли вирішили побудувати Дністровську ГЕС. Мешканців села примусово заставили зруйнувати свої домівки, зрубати дерева, водосховище затопило не тільки Бакоту, а й прибережні села. Зараз на берегах затоки проживають люди, можна подумати, що повертаються місцеві мешканці, але ні – побудовані елітні дачі, та дитячий табір. Бакота заворожує своє красою, чистим повітрям та сприятливим кліматом. Вода у теплі дні нагрівається до 26°C, а температура повітря сягає у спекотні літні дні 40°C;

– одним із цікавих місць на півдні Хмельницької області є село Великий Жванчик. Саме у цьому селі знаходиться Палац Хелминських. Після смерті, палац успадкували два сини Ігната Хелминського, а пізніше місцевий поміщик Крупенський викупив половину палацу у одного сина, а другу половину виграв у карти із другим сином. Після Жовтневого перевороту Крупенський утік у Польщу, а у палаці зробили спочатку туберкульозний, а вже потім дитячий пульмонологічний санаторій. Зараз населення у Великому Жванчику складає близько 1500 осіб, хоча територія села дуже велика.

Висновки. Отже, формування екскурсійного маршруту, організація і надання екскурсійних послуг є клопіткою працею, яка потребує великого дослідницького і творчого підходу. Саме завдяки цьому кожна екскурсія – це особливий вид діяльності, під час якого можна ознайомитись із екскурсійними об'єктами і побачити на місці їх розташування, на основі яких розкривається тема, прослухати розповідь екскурсовода про історію та даний об'єкт, після чого зробити власні висновки, опановуючи практичні навички самостійного спостереження та аналізу [1]. Головним завданням екскурсійних послуг та екскурсійної діяльності є задоволення потреб екскурсанта у цікавій інформації і позитивних емоціях. Потрібно акцентувати, що Хмельницька область не

закінчується вище перерахованими екскурсійними об'єктами, які рекомендовано відвідати, варто один раз приїхати, вдихнути свіжого повітря, ознайомитись із історією цього краю, і ви будете повертатись сюди при кожній можливості.

Список використаних джерел:

1. Альтгайм Л.Б. Організація екскурсійних послуг. Навчально-методичний посібник для студентів географічного факультету, які навчаються на спеціальності «Туризм», Тернопіль 2017, 204 с.
2. Альтгайм Л.Б. Основи музейної та екскурсійної діяльності. Курс лекцій для студентів географічного факультету, які навчаються на спеціальності «Географія».- Тернопіль 2009. - 118 с.
3. Альтгайм Л.Б. Основне значення та принципи організації екскурсійних послуг. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2014. №6(1). С. 215-219.
4. Бабарицька В. К. Екскурсоведство і музеєзнавство: навч. Посібник / В. К. Бабарицька, А. Я. Короткова, О. Ю. Малиновська. – Київ: Альтерпрес, 2007.
5. Ішекова Т.В. Екскурсійна справа: Навчальний посібник. К.: Вид-во «Наукова книга», 2006.

Тимусь М.

*магістрантка II курсу спеціальності 242 Туризм
Науковий керівник – викл. Рудакевич І. Р.*

ДО ПОНЯТТЯ ТЕМАТИЧНОГО РЕСТОРАНУ ТА ЙОГО КОНЦЕПЦІЇ

Постановка проблеми. Ресторанна справа – одна з найзначніших складових сфери послуг, яка є орієнтованою на споживача, і його задоволення є кінцевим результатом ділової активності підприємства. Разом із ресторанами, заклади громадського харчування включають: кафе, бари (пивні бари, гриль-бари, фіто-бари, коктейль-бари тощо), їдальні, кухонні фабрики, фабрики панчів, фуршети, барбекю, продуктові магазини та торгові майданчики тощо [4, с. 370]. При розробці концепції одним з головних напрямків це вибір теми ресторану. Ресторатор виконує сегментацію ринку, тобто ділить споживачів на групи, для кожної з яких розроблена конкретна пропозиція та послуга товару. Тоді він визначає основних та потенційних споживачів майбутнього ресторану. Оцінюється віковий склад майбутніх відвідувачів ресторанів, їх платоспроможний попит, найхарактерніші смаки, звички та уподобання, розрахунок середнього рахунку за одного гостя майбутнього ресторану.